USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **N. V. V.**, zastoupený Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 6. 2021, č. j. 62 Az 22/2021 – 28,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 3 400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

[1] Včas podanou kasační stížností napadl žalobce rozsudek Krajského soudu v Ostravě (dále jen „*krajský soud*“) ze dne 3. 6. 2021, č. j. 62 Az 22/2021 – 28, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 4. 2021, č. j. OAM-40/LE-VL17-VL18-PS-2021. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „*zákon o azylu*“), o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců do 23. 7. 2021.

[2] Při posuzování věci vycházel krajský soud z následujícího skutkového stavu. Žalobce byl dne 29. 3. 2021 na hraničním přechodu Petrovice/Bahratal kontrolován českou policií poté, co mu byl orgány německé policie odepřen vstup na území Spolkové republiky Německo. Při lustraci žalobce policie zjistila, že mu bylo v roce 2017 uloženo správní vyhoštění. Policie jej proto dne 30. 3. 2021 zajistila za účelem správního vyhoštění dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České

republiky a o změně některých zákonů. Dne 5. 4. 2021 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany a žalovaný jej následně rozhodnutím uvedeným v prvním odstavci tohoto unesení zajistil. Žalovaný v odůvodnění tohoto rozhodnutí poukázal na skutkové okolnosti týkající se příjezdu a pobytu žalobce na území České republiky; z dosavadního jednání žalobce dovodil existenci zřejmého nebezpečí, že bude mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění a podání žádosti o mezinárodní ochranu bylo zapříčiněno snahou vyhnout se mu, přičemž žalobce mohl o mezinárodní ochranu požádat již dříve. Stejně tak nepovažoval žalovaný za účinné uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu.

[3] Krajský soud považoval úvahy žalovaného týkající se nezbytnosti zajištění, včetně hodnocení nemožnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, za dostatečné a přezkoumatelné. Zdůraznil, že žalovaný správně poukázal v první řadě na to, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu až po zadržení policií a po zajištění za účelem správního vyhoštění. Uvedená skutečnost nebyla mezi účastníky sporná. Krajský soud se ztotožnil také se závěrem žalovaného, že žádost o udělení mezinárodní ochrany žalobce podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, k čemuž žalovaný dospěl mimo jiné na základě skutečností sdělených samotným žalobcem.

[4] Krajský soud připustil, že důvody zajištění budou zpravidla odlišné od důvodů, pro které nelze účinně uplatnit zvláštní opatření. Nicméně dle rozsudku Nejvyššího správného soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016 - 48, při posouzení účinnosti zvláštních opatření nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. Dále krajský soud odkázal na rozsudek kasačního soudu ze dne 27. 2. 2019, č. j. 6 Azs 351/2018 - 32, dle nějž nebylo pochybením žalovaného, že zčásti ztotožnil důvody pro samotné zajištění s důvody vedoucími k závěru o nemožnosti využití zvláštních opatření. Jakkoli nelze paušálně říci, že by v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byla možnost uložení zvláštních opatření vždy vyloučena, jejich neúčinnost bude častější, než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění.

[5] S ohledem na výše uvedené krajský soud konstatoval, že žalovaný nepochybil, pokud ztotožnil důvody pro samotné zajištění s důvody vedoucími k závěru o nemožnosti využití zvláštních opatření; závěry žalovaného totiž nelze vnímat izolovaně. Zásadní podle krajského soudu je, že se žalovaný zabýval pobytovou historií žalobce a z odůvodnění rozhodnutí žalovaného je zřejmé, že důvodem, pro který dospěl k závěru o nutnosti jeho zajištění, včetně neúčinnosti zvláštních opatření, je zejména účelové podání žádosti o mezinárodní ochranu. Uvedené skutečnosti dostatečně odůvodňují závěr, že zvláštní opatření by v tomto případě nebyla účinná a důvody zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu existují.

[6] Kasační stížnost podává žalobce (dále jen „*stěžovatel*“) z důvodu, který podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“). Výslovně neuvádí žádný důvod přijatelnosti kasační stížnosti.

[7] Stěžovatel tvrdí, že žalovaný nesprávně posoudil možnost využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu; krajský soud pak tento postup aproboval. Dále stěžovatel rozsáhle cituje napadený rozsudek v části, v níž se krajský soud zabývá touto otázkou. Dodává, že závěr krajského soudu ohledně nevyužití zvláštních opatření není dostatečně odůvodněn, je nesprávný a zajištění stěžovatele je příliš „*extenzivní*". Vytýká krajskému soudu, že stejně jako žalovaný nezohlednil individuální situaci stěžovatele před podáním žádosti o mezinárodní ochranu a nevzal v potaz, že stěžovatel se správními orgány přinejmenším po jeho zajištění spolupracoval.

[8] Poukazuje také na to, že krajský soud aproboval názor žalovaného, dle nějž důvody zajištění stěžovatele podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a důvody nemožnosti využití zvláštních opatření podle § 47 téhož zákona byly z větší části obdobné. Stěžovatel připouští, že krajským soudem citovaná judikatura Nejvyššího správního soudu dospěla ke zmiňovaným závěrům (viz odstavec [4] tohoto usnesení), dle něj však nelze akceptovat, aby vypořádání případné nemožnosti uložení zvláštních opatření bylo pouhým opakováním argumentace týkající se samotného užití institutu zajištění podle § 46a zákona o azylu.

[9] Ve zbylé části kasační stížnosti stěžovatel brojí proti závěrům žalovaného, opakuje své žalobní námitky, cituje z judikatury Nejvyššího správního soudu a rekapituluje závěry krajského soudu, aniž by s nimi věcně polemizoval.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhuje její zamítnutí, napadený rozsudek považuje za správný a uplatněnou kasační argumentaci stěžovatele za nedůvodnou. Je přesvědčen, že dostatečně a v souladu se zákonem odůvodnil zajištění stěžovatele a nevyužití zvláštních opatření.

[11] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud posoudit námitky uplatněné v kasační stížnosti, musel posoudit otázku její přijatelnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. (ve znění účinném od 1. 4. 2021, které je relevantní pro projednávanou věc s ohledem na vydání napadeného rozsudku dne 3. 6. 2021, viz přechodné ustanovení v čl. II novely s. ř. s. provedené zákonem č. 77/2021 Sb.) totiž platí, že *jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost*.

[12] Vymezením neurčitého právního pojmu „*podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele*" se již Nejvyšší správní soud zabýval při výkladu § 104a s. ř. s. ve znění účinném od 13. 10. 2005 do 31. 3. 2021 (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS; všechna zmiňovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Novelou s. ř. s. provedenou zákonem č. 77/2021 Sb. byl rozšířen okruh případů, při jejichž přezkumu Nejvyšší správní soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti. Jak je uvedeno výše, nově se jedná o všechny věci, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, nikoli již jen kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany. Tato změna nezakládá žádný rozumný důvod měnit kritéria přijatelnosti kasační stížnosti (shodně již zmínka v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021 - 28). Při rozhodování o (ne)přijatelnosti kasační stížnosti proto tento

soud i nadále vychází z judikatorně ustálených kritérií (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS).

[13] Podle již zmiňovaného usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 je přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech, ve kterých před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad práva a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

[14] V projednávané věci stěžovatel nepředestřel žádnou právní otázku, jež by mohla mít obecný dopad na rozhodovací činnost krajských soudů a k níž by se měl Nejvyšší správní soud vyslovit za účelem sjednocování judikatury. Takovou otázku soud nedovodil ani z obsahu napadeného rozsudku či ze soudního a správního spisu; ostatně krajský soud v napadeném rozsudku příhodně citoval judikaturu zdejšího soudu, která na věc dopadá (viz též odstavec [16] níže).

[15] Stěžovatelem tvrzená pochybení krajského soudu by pak jako důvod přijatelnosti mohla obstát jen v krajních případech, pokud by v průběhu řízení o žalobě došlo k hrubým vadám, které by svojí povahou byly v rozporu se samotnými základními zásadami přezkumného soudního řízení, případně pokud by rozhodnutí soudu vykazovalo tak extrémně závažné nedostatky, že by bylo v rozporu s právem na spravedlivý proces nechat je bez povšimnutí.

[16] Takové vady však Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku ani v průběhu řízení, které předcházelo jeho vydání, neshledal. Co se týče tvrzeného nedostatečného odůvodnění napadeného rozsudku v otázce nevyužití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu (ačkoli to stěžovatel výslovně neuvádí, jedná se o namítanou nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu), které by mohlo být zásadní vadou v řízení způsobující přijatelnost kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud takové pochybení nezjistil. Krajský soud jasně a srozumitelně vysvětlil, z jakých důvodů shledává rozhodnutí žalovaného zákonným a proč žalovaný dle jeho názoru dostatečně odůvodnil, že zajištění stěžovatele je v souladu se zákonem a naopak využití zvláštních opatření nebylo na místě. Při posuzování stěžejní otázky v řízení o žalobě, tedy posouzení možnosti užití zvláštních opatření jako mírnější alternativy k zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, krajský soud vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu, která se touto problematikou zabývala (viz již zmiňované rozsudky č. j. 1 Azs 349/2016 - 48, nebo č. j. 6 Azs 351/2018 - 32).

[17] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že neshledal žádný důvod přijatelnosti kasační stížnosti, a proto ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[18] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Podle rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu totiž představuje odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost zjednodušený meritorní přezkum, nelze jej proto ztotožnit s jinými případy odmítnutí kasační stížnosti, např. pro neodstranění vad či z důvodů stanovených v § 46 odst. 1 s. ř. s. (viz usnesení ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 – 33, část III. 4.; č. 4170/2021 Sb. NSS). Na danou věc proto nedopadá pravidlo uvedené v § 60 odst. 3, větě první s. ř. s., dle něhož *žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta*.

[19] Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žádnému z účastníků.

[20] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 13. 5. 2021, č. j. 62 Az 22/2021 – 10, ustanoven zástupcem Mgr. Ladislav Bárta, advokát se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, jehož zastupování trvá také v řízení o kasační stížnosti. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle § 7 bodu 5. a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) – dále jen „*advokátní tarif*“, s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, náleží advokátovi odměna za jeden úkon právní služby - sepis a podání doplnění kasační stížnosti. Za tento právní úkon náleží zástupci stěžovatele odměna v částce 3 100 Kč, k čemuž je třeba přičíst náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Ustanovený zástupce soudu nedoložil, že je plátcem DPH, přiznaná odměna se mu proto nenavyšuje o částku, která odpovídá sazbě této daně. Celkem proto náleží zástupci stěžovatele odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 3 400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení : Proti tomuto usnesení **nejsou** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 30. března 2022

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu